

Univerzita v Münsteri otvára prvú Fakultu islamskej teológie v Nemecku, kým katolícka fakulta stráca študentov

24. apríla 2026 ✚ *Aktuality* ✚ *Cirkevná kríza*

Univerzita v Münsteri otvára prvú Fakultu islamskej teológie v Nemecku. Na tej istej univerzite je aj najväčšia katolícka fakulta na svete, pôsobiaca na sekulárnej univerzite, a tá stratila viac než polovicu svojich študentov teológie za šesť rokov.

Zámok v Münsteri, administratívne centrum a symbol univerzity

zdroj: wikimedia commons

Univerzita v Münsteri schválila vytvorenie prvej Fakulty islamskej teológie v Nemecku, čím povýšila svoje Centrum islamskej teológie (Zentrum für Islamische Theologie, ZIT) na úroveň fakulty. Správa prichádza v čase, keď fakulty katolíckej teológie v krajine prechádzajú bezprecedentnou krízou zápisov: za iba šesť rokov počet študentov teológie (aj laických, teda nie študentov v kňazských seminároch, ktorých je ešte menej) klesol z 2 675 na 1 412 v celej krajine.

„Mílnik“ pre akademický islam

Podľa vyhlásenia univerzity bude mať nová fakulta výrazne väčšiu mieru autonómie než mala ako pridružené centrum. Rektor Johannes Wessels označil jej vznik za „mílnik pre islamskú teológiu, na ktorý sme hrdí“. Zakladajúce dekanstvo pripadne Mouhanadovi Khorchidemu, súčasnému výkonnému riaditeľovi ZIT, ktorý od roku 2010 zastáva Katedru islamskej náboženskej pedagogiky v Münsteri.

Centrum má v súčasnosti približne 450 zapísaných študentov: 168 v bakalárskych, magisterských a doktorandských programoch teológie a 288 v príprave učiteľov, podľa údajov poskytnutých univerzitou pre *Die Tagespost*.

Katolícka fakulta v Münsteri, symbol úpadku

Na tej istej univerzite Fakulta katolíckej teológie zostáva podľa vlastných údajov najväčšou svojho druhu na svete v rámci sekulárnych univerzít, so 689 študentmi v teologických programoch a 795 v príprave učiteľov. Trend je však jednoznačne klesajúci: pred šiestimi rokmi presahovala 1 000 študentov programu Magister (úplný teologický program, tradičná forma prípravy budúcich kňazov); dnes má 411, ku ktorým sa pridáva 32 študentov magisterského štúdia a 37 cirkevného licenciátu.

Prípád Münsteru však nie je výnimkou, ale najviditeľnejším prejavom štrukturálnej krízy. V celkovom súčte štátnych fakúlt v Nemecku počet študentov úplnej teológie klesol z 2 206 na 1 043, čo je pokles o viac než 50 percent. Mníchov klesol z 251 na 102 študentov; Bonn z 215 na 88. Freiburg a Bochum taktiež stratili viac než polovicu svojich študentov v rovnakom období.

Študenti neopúšťajú teológiu, ale menia miesto, kde chcú študovať

Pokles však neznamená úplnú stratu záujmu o katolícku teológiu. Cirkevné inštitúcie zaznamenali výrazne menší pokles (zo 469 na 369 študentov) a niektoré dokonca zaznamenávajú rast, ktorý kontrastuje so štátnym úpadkom.

Novozaložená Vysoká škola katolíckej teológie (Hochschule für Katholische Theologie) v Kolíne nad Rýnom, nástupkyňa bývalej vysokej školy misionárov Steyl v Sankt Augustine takmer zdvojnásobila počet študentov zo 46 na 82. Vysoká škola palotínov vo Vallendare zaznamenala mierny nárast (z 53 na 60 študentov), zatiaľ čo Augsburg zostal stabilný so 73 študentmi, ako jediná štátna fakulta odolávajúca trendu.

Teológ Johannes Hartl ponúkol interpretáciu tohto javu, ktorá priamo poukazuje na preferencie mladých: „*Väčšina teologických fakúlt na štátnych univerzitách sa vyprázdňuje. Augsburg stabilný, nová Vysoká škola katolíckej teológie v Kolíne a Heiligenkreuz rastú: kto dnes študuje teológiu, chce prehlbiť svoju vieru, nie ju dekonštruovať.*“

Otázniky nad modelom súčasného teologického vzdelávania

V analýze publikovanej v *Die Tagespost* Regina Einigová tvrdí, že jedinečný nemecký systém, ktorý umiestňuje akademickú teológiu pod ochranu štátu, potrebuje naliehavú reformu. Podľa nej sa v časoch toho, čo nazýva „synodálnymi omylmi“, pochybnosti o formácii poskytovanej štátnymi fakultami prehĺbili. Novinárka uvádza, že nastal čas brať do úvahy rozhodnutia samotných uchádzačov o štúdium teológie namiesto ignorovania reality, a varuje pred rizikom straty talentov v prospech zahraničných fakúlt.

Kontrast je ťažké prehliadnuť: zatiaľ čo islamská teológia v Nemecku robí svoj najväčší inštitucionálny skok vytvorením vlastnej fakulty, katolícka teológia čelí tichému exodu zo

štátnych učební, ktorý sa nepodarilo zvrátiť ani cirkevným, ani akademickým autoritám. Evidentne mladí záujemcovia o kňazstvo netúžia po štátnom náboženskom naratívne determinovanom synodálnom vanutím, modernizmom a progresivizmom.

Pápež František a veľký imám z Al-Azhar alebo Konsenzus je možný a

Pachamama má radosť

zdroj: youtube.com

Pohľad katolíckej tradície

Z pohľadu katolíckej tradície je tento vývoj menej prekvapujúcim než logickým dôsledkom. Katolícka teológia nikdy nebola chápaná ako akademická disciplína oddelená od viery, ale ako jej služba – *fides quaerens intellectum*, viera hľadajúca porozumenie. Tam, kde sa však teológia postupne mení na laboratórium neustálej reinterpretácie, kde sa pravda nahrádza procesom a istota dialógom bez záveru, prestáva plniť svoj účel. Ak má byť výsledkom štúdia skôr rozklad než prehĺbenie viery, nemožno sa čudovať, že mladí, ktorí hľadajú zmysel, si radšej vyberú prostredie, kde sa ešte stále verí, než to, kde sa o viere donekonečna diskutuje.

A možno je v tom aj trochu neúprosnej irónie dejín. Model „synodálne tolerantného“ katolicizmu, podporovaného štátom, grantmi a inštitucionálnou istotou, mal byť odpoveďou na krízu – a stal sa jej urýchľovačom. Mladí ľudia zjavne nemajú veľký záujem študovať vieru, ktorá sa sama bojí povedať, čomu verí, a radšej sa učia tam, kde sa pravda ešte predkladá ako niečo, čo treba prijať, nie neustále podrobovať revízii. Zatiaľ čo sa teda na jednej strane budujú nové fakulty a oslavujú „míľniky“, na druhej strane ticho odchádzajú tí, pre ktorých má teológia ešte stále znamenať viac než len intelektuálne cvičenie bez záväzku.

A tak sa natíska otázka: Smeruje dnešná modernistická a progresívna katolícka teológia k bodu, v ktorom sa rozdiely medzi hlavnými monoteistickými náboženstvami prestanú chápať ako podstatné a začnú sa syntetizovať do jedného „inkluzívneho celku? K bodu, kde sa kresťanstvo, islam, pachamamizmus, lgbt ideológia a rôzne formy religiózneho environmentalizmu pokúsia spojiť do spoločného jazyka o človeku a svete nie na základe pravdy, ale na základe compatibility, pretože sme predsa všetci deťmi jednej Matky Zeme? Ak áno, potom už nepôjde o dialóg, ale o rozpustenie identity. A vtedy nebude problém, že sa mladí pýtajú, problém bude, že už nebude na čo odpovedať.

Branislav Krasnovský

Zdroj: infovaticana.com, titulný ilustračný obrázok, zdroj – wikimedia commons

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/univerzita-v-munsteri-otvara-prvu-fakultu-islamskej-teologie-v-nemecku-kym-katolicka-fakulta-straca-studentov/>